வரும் போக்கையும் கட்சிக்குள் நுழைந்தும், கட்சியின் ஜனநாயக மத்தியத்துவத்திற்கும் எதிராக கட்டுப்பாட்டிற்கும் இழைத்தனர். இது எதையும் தாக்குப்பிடியாதபடி கட்சியைத் துண்டுகளாக்கி நாசப்படுத்திவிடுமளவு தள்ளப்பட்டது. **

கட்சி அமைப்பு கட்சி ஸ்தாபன விஷயத்தில் "தொழிலாளி அந்தஸ்து வாத கொள்கை வெளிப்பட்டது எவ்வாறு? அது சீன நாட்டின் வரலாற்று அனுபவங்களை புறக்கணித்ததில் அது வெளிப்பட்டது. கட்சி அமைப்பு பற்றி அந்நிய நாட்டு அனுபவங்களை மிகுந்த கவனத்துடன் இறக்குமதி செய்து அவற்றை சுத்த சுயம்பாகமான வரட்டுச் சூத்திரங்களாக ஆக்கினர். உட்கட்சி மத்தியத்துவத்தைப் பற்றியும், உட்கட்சிப் போராட்டம் பற்றியும் ஒருதலைப்பட்சமாக வற்புறுத்தினர். "எந்த விதமான சமரசமும் கூடாது" என்று வற்புறுத்தினர்; கட்டுப்பாட்டை மிகுந்த கடுமையுடன் அமல் நடத்துவதை வற்புறுத்தினர். உட்கட்சி ஜனநாயகத்தையும் இயக்கத்தையும், பரிசீலனைகளைப் பற்றி காரியமற்றுள்ள விவாதங்களையும் விமர்சனங்களையும் கட்சி அங்கத்தினர்களின் சுய உணர்வையும் முன்முயற்சியையும் அவர்கள் ஒதுக்கித்தள்ளினர். கட்சிக்குள்ளே உத்தரவு போடும் எஜமானர்கள். சேவகர்கள் போல யந்திரகதியாக நடந்து கொண்டார்கள். வறட்டுத் தத்துவவாத ரீதியான கொள்கையை அவர்கள் பின்பற்றினர். கட்சி அங்கத்தினர்கள் கண்மூடித்தனமாகக் கீழ்ப்படிவதை அவர்கள் போற்றி வளர்த்தனர். ஈவிரக்கமற்ற உட்கட்சி போராட்டங்களையும் தண்டனைகளையும் அமல் நடத்தினர். கட்சி அங்கத்தினர்களை கும்பல் கும்பலாகத் தண்டித்தனர், வெளியேற்றினர், ஒழித்துக்கட்டினர். அதன் விளைவாக கட்சியில் மிகுந்த சர்வாதிகாரமான கட்டுப்பாடும் நிலப்பிரபுத்துவ ஆட்சிமுறையும் நிலைபெற்றது. உட்கட்சி வாழ்வு தேங்கிவிட்டது. அதன் போலித்தனத்தை அம்பலத்துக்கு கொண்டுவர உட்கட்சி அமைதியும் அதிக ஜனநாயகமும் தேவையாயிருந்தால் நிலைமை அதைத் தொடரும். அப்படிப்பட்ட கொள்கை வேறு கட்சியை நாசம் செய்யும் என்பது வெளிப்படை. இறுகிய, உயிரற்ற, தனிமைப்படுத்திக் கொள்கிற ஒரு கோஷ்டியாக கட்சியை அது மாற்றிவிடும். ஸ்தாபன பார்வையில் இந்த விதிமுறைகளும் குட்டி பூர்ஷ்வா மதவாதத்தின், தனிமைப்படுத்திக் கொள்ளும் போக்கின், கிறுக்குத்தனமான அணிவகுப்பாளர்களின் பிரதிபலிப்புகளாகும். **

மேலே சொல்லப்பட்ட சம்பவங்களும் ஒருபுறமிருக்க வேறுபல தோழர்கள் தங்களை வந்தார்கள். அரசியல் பலவீனத்தாலும் அறிவின்மையாலும் கட்சியை விட்டகன்றார்கள், அரசியல் தலைவர் அமைப்பது பற்றி வற்புறுத்துவதற்குப் பதிலாக கட்சி அமைப்பின் ஸ்தாபன அம்சத்தைப் பற்றி மட்டுமே வலியுறுத்தினர். அதன் விளைவு கட்சி அமைப்பு என்பது வெறும் கூடாகப் போனது தான். கண்மூடித்தனமாக கீழ்ப்படிவதைத் தவிர வேறொன்றும் அறியாத "நேர்மையான ஆட்கள்" அவர்கள் விரும்பினர், மேலுக்கு உயர்த்தினர். சுயமாகச் சிந்தித்து செயல்படக் கூடியவர்களையும், மிகத் திறமை பெற்றவர்களையும் கண்மூடித்தனமாகக் கீழ்ப்படிய மறுத்தவர்களையும் கண்டு அவர்கள் பயந்தனர், பழியும் சுமத்தினர். யாருடைய சொந்த வாழ்க்கையாவது ஏதோ அற்ப விஷயங்களில் கொஞ்சம் தவறாக முக்கியத்துவம் அளித்தனர்; ஆனால் எல்லாவற்றையும் விட மிக முக்கியத்துவம் வாய்ந்தது. ஆனால் மிக பொருந்திய ஒரு விஷயத்தில் அதாவது, சுதந்திர அரசியல் கண்ணோட்டத்துடன் கட்சி அங்கத்தினர்களின் உணர்வை வளர்த்து அதன்மூலமாக கட்சியின் ஸ்தாபனத்தையும் கட்டுப்பாட்டையும் பலப்படுத்துவது என்கிற விஷயத்தில் கவனம் செலுத்தத் தவறினர். மேலும் இந்த நேர்மை எப்போதும் ஜனநாயக உயர்ந்த, கிடைத்த கட்சி ஊழியர்களின் உணர்வுத் தரம் மெல்ல உயர்த்துவது அவசியம் என்பதையும் அவர்கள் உணரத் தவறினர். கட்சியோடுள்ள தொழிலாள – விவசாய நபர்கள் சிலரோட்டமே கவனம் முழுவதையும் செலுத்தினர் – திறமை வாய்ந்த படிப்பாளித் தோழர்களைக் கண்டு பயந்தனர். **

வெவ்வேறு நடை: படிப்பதின் நடை, கட்சி ஸ்தாபனத்தின் நடை, எழுதுவதின் நடை.